

Det Grønne Museum

ÅRSRAPPORT 2023

OVERSIGT OVER TABELLER, NOTER OG BILAG

BERETNING

TABEL 1.: VIRKSOMHEDENS ØKONOMISK HOVED- OG NØGLETAL

TABEL 2.: VIRKSOMHEDENS HOVEDKONTI

TABEL 2A.: OVERSKUD, HOVEDKONTO

TABEL 3.: SAMMENFATNING AF ØKONOMI FOR VIRKSOMHEDENS PRODUKTER/OPGAVER

TABEL 4.: ÅRETS RESULTATOPFYLDELSE

TABEL 5.: FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR

REGNSKAB

TABEL 6.: RESULTATOPGØRELSE

TABEL 7.: RESULTATDISPONERING AF ÅRET OVERSKUD

TABEL 8.: BALANCEN

TABEL 9.: EGENKAPITALFORKLARING

TABEL 10.: UDNYTTELSE AF LÅNERAMME

TABEL 11.: OPFØLGNING PÅ LØNSUMSLOFT

TABEL 12.: BEVILLINGSREGNSKAB

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSE OG BALANCE

TABEL 13.: NOTE 1. IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

TABEL 14.: NOTE 2. MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

TABEL 14A.: NOTE 3. HENSATTE FORPLIGTELSE

INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED

TABEL 15.: SAMMENSÆTNING AF ELEMENTER I PRISFASTSÆTTELSE

TABEL 16.: OVERSIGT OVER AKKUMULERET RESULTAT FOR INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED

GEBYRFINANSIERET VIRKSOMHED

TABEL 17.: OVERSIGT OVER GEBYRORDNINGER MED ADMINISTRATIVT FASTSAT TAKST

TABEL 18.: OVERSIGT OVER GEBYRORDNINGER MED LOVBESTEMT TAKST

TILSKUDSFINANSIERED E AKTIVITETER

TABEL 19.: OVERSIGT OVER TILSKUDSFINANSIERET AKTIVITETER (UNDERKONTO 97)

TABEL 19A.: OVERSIGT OVER TILSKUDSFINANSIERET FORSKNINGSVIRKSOMHED (UNDERKONTO 95)

FORELAGTE INVESTERINGER

TABEL 20.: OVERSIGT OVER AFSLUTTEDE PROJEKTER, MIO. KR.

TABEL 21.: OVERSIGT OVER IGANGVÆRENDE ANLÆGSPROJEKTER, MIO. KR.

IT-OMKOSTNINGER

TABEL 22.: IT-OMKOSTNINGER

SUPPLERENDE BILAG

TABEL 23.: TILSKUDSREGNSKAB

TABEL 24.: UDESTÅENDE TILSAGN

TABEL 25.: AFRAPPORTERING PÅ NØGLETAL FOR FORVALTNINGSOPGAVER

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. PÅTEGNING	5
2. BERETNING	7
2.1 PRÆSENTATION AF VIRKSOMHEDEN	7
2.2 LEDELSESBERETNING	7
2.3 KERNEOPGAVER OG RESSOURCER	12
2.4 MÅLRAPPORTERING	13
2.5 FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR	26
3. REGNSKAB	29
3.1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS	29
3.2 RESULTATOPGØRELSE MV.	30
3.3 BALANCEN	31
3.4 EGENKAPITALFORKLARING	33
3.5 LIKVIDITET OG LÅNERAMME	34
3.6 OPFØLGNING PÅ LØNSUMSLOFT	34
3.7 BEVILLINGSREGNSKABET	35
4. BILAG	37
4.1 NOTER TIL RESULTATOPGØRELSE OG BALANCE	37
4.2 INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED	39
4.3 FÆLLESSTATSLIGE YDELSER MV.	39
4.4 GEBYRFINANSIERET VIRKSOMHED	39
4.5 TILSKUDSFINANSIERET VIRKSOMHED	40
4.6 FORELAGTE INVESTERINGER	40
4.7 IT-OMKOSTNINGER	41
4.8 SUPPLERENDE BILAG	41

1. PÅTEGNING

1. PÅTEGNING

ÅRSRAPPORTEN OMFATTER

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Det Grønne Museum, CVR-nummer 82269118, er ansvarlig for: § 21.33.17 Det Grønne Museum, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2023.

PÅTEGNING

Der tilkendes gives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Det Grønne Museum, 8. marts 2024

Underskrift

Direktør Anne Bjerrekær

Kulturministeriet, 21. marts 2024

Underskrift

Afdelingschef Søren Lund

2. BERETNING

2. BERETNING

2.1 PRÆSENTATION AF VIRKSOMHEDEN

Det Grønne Museum har nationalt ansvar for jagtens, skovens, landbrugets og maddens kulturhistorie, og er beliggende i historiske bygninger på herregården Gammel Estrup ved Auning. Museet er hjemmehørende under Kulturministeriet og arbejder under museumsloven, jf. LBK nr. 358 af 8. april 2014. Kulturministeriet og Det Grønne Museum har indgået en 4-årig rammeaftale for 2023-2026, og denne årsrapport er dermed den første i rammeaftaleperioden.

2.1.1 Vision

Det Grønne Museum fortæller historien om menneskers brug af naturen – og giver vore besøgende indsigt og redskaber til at agere og træffe egne valg i en udfordret verden.

2.1.2 Hovedopgaver

Det Grønne Museum har følgende hovedopgaver:

- Formidling
- Bevaring af kulturarven
- Forskning

2.2 LEDELSESBERETNING

2.2.1 ÅRETS ØKONOMISKE RESULTAT

Årets økonomiske resultat

Årets resultat for Det Grønne Museum viste et merforbrug på 2,5 mio. kr. Underskuddet skal ses i sammenhæng med, at museet i 2023 fik tilladelse til at bruge 2,5 mio. kr. af videreførselsbeløbet fra 2022 til opbygning af ny signaturudstilling. Indregnes det planlagte træk på videreførselsbeløbet, giver det et mindreforbrug på 49.333 kr.

Resultatet vurderes tilfredsstillende.

TABEL 1. VIRKSOMHEDENS ØKONOMISKE HOVED- OG NØGLETAL

Hovedtotal			
1000 kr., løbende priser	R-2022	R-2023	B-2024
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-27.058	-28.121	-26.691
- Heraf indtægtsført bevilling	-23.400	-24.200	-23.200
Ordinære driftsomkostninger	26.729	27.693	32.004
Resultat af ordinær drift	-328	-428	5.313
Resultat før finansielle poster	-2.798	-1.525	-2.900
Årets resultat	1.307	2.451	1.100
Balance			
Anlægsaktiver	84.492	81.766	81.966
Omsætningsaktiver	25.309	25.201	24.000
Egenkapital	4.067	1.616	516
Langfristet gæld	84.749	81.947	82.160
Kortfristet gæld	20.616	22.951	20.000
Lånerammen	111.000	111.000	111.000
Træk på lånerammen	80.370	77.926	78.800
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	72,4%	70,2%	71,0%
Negativ udsvingsrate	948%	317%	0%
Bevillingsandel	86,5%	86,1%	87%
Overskudsgrad	-5%	-9%	-4%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	27,0	28,2	27,0
Årsværkspris	469	470	471

Anm.: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal omfatter hovedkonto § 21.33.17

Kilde: SKS

Udnyttelse af låneramme, bevillingsandel og overskudsgrad

Udnyttelsesgraden af lånerammen på 70% viser et fald, da museets investeringer i 2023 ikke overstiger afskrivningerne.

Bevillingsandelen er faldet en smule i forhold til 2022 på trods af, at museet i 2023 modtog en tillægsbevilling på 1,7 mio. kr. til energieffektivisering til et jordvarmeanlæg. Dette skyldes især øgede indtægter på entre.

Overskudsgraden er faldet, da museet er kommet ud af året med et underskud, men den negative udsvingsrate er stadig ganske høj.

Udvikling i årsværk

Årsværksprisen viser en lille stigning der primært kan henføres til de generelle lønstigninger i Staten.

2.2.2 Virksomhedens drift, anlæg og administrative ordninger

Institutions driftskonti

TABEL 2. VIRKSOMHEDENS HOVEDKONTI

	(Mio. kr.)	Bevilling (FL+TB)	Regnskab 2023	Overført overskud ultimo
Drift	Udgifter	40,2	31,7	
	Indtægter	-16,0	-5,0	-1,2

Kilde: SKS

Afvigelsen mellem årets udgifter og indtægter skyldes dels at vi ikke anvendte så mange tilskudsmidler som forventet og dels det aftalte forbrug af opsparing på 2,5 mio. kr.

2.2.3 Overført overskud

Med udgangspunkt i årets resultat på -2.450,6 t. kr., udgjorde virksomhedens akkumulerede resultatet 1.228,1 t. kr. ved udgangen af 2023.

TABEL 2A: OVERSKUD, HOVEDKONTO 22.33.17

1000 kr. løbende, priser	Reserveret bevilling	Overført overskud
Beholdning primo R-året	0,0	3.678,7
Årets øvrige bevægelser	2023 0,0	-2.450,6
Beholdning ultimo R-året	0,0	1.228,1

Kilde: SKS

2.2.4 Årets faglige resultater

Museets overordnede mål er at blive synligt som nyt nationalt museum for jagt, skov, landbrug og mad. I lokalområdet, i regionen og på landsplan. For at opnå denne synlighed har vi også i denne rammeaftaleperiode valgt i høj grad at prioritere og satse på museets formidling og udadvendte aktiviteter. Selvfølgelig i Auning, men også med deltagelse andre steder i landet. Vi mener, at dette er den letteste måde at komme ind i danskernes hjerter, øge kendskabet til museet - og besøgstallet. Derfor har vi i 2023 også brugt en del medarbejderressourcer på at optræde i lokale, regionale og landsdækkende sammenhænge. Blandt andet har museets inspektør med ansvar for madens og måltidets kulturhistorie været anvendt som ekspert hele 16 gange i Go' Morgen Danmark, der i gennemsnit har 120.000 seere pr. udsendelse.

Dvs. hun er set af næsten 2 mio. seere – hvoraf nogle selvfølgelig er gengangere. Men det er da en pæn del!

Identitet og navn hænger sammen, og ”Det Grønne Museum” forpligter. Derfor har museets arbejde hen imod certificering som Green Attraction også været højt prioriteret.

Uden for rammeaftalens mål er en af de ting, som vi er mest glade for, at Aarhus Universitets Food Institut i sommeren 2023 kunne indvie deres byggeri på museets jord og 36 ha forsøgsmarker. Det var kulminationen på flere års intenst arbejde, og de kommende års formidlings- og forskningssamarbejder med universitetet forventes stadig at kunne bidrage væsentligt til museets nye identitet.

De samlede resultater og opnåede mål i 2023 udgør til sammen vigtige skridt i retningen af at efterleve museets vision. Der henvises til afsnit 2.4. Målrapportering for uddybende analyser af målopfyldelsen for hvert enkelt mål.

Formidling

Den helt store formidlingsopgave i 2023 var at udarbejde materiale til og gennemføre et EU-udbud til museets kommende basisudstilling ”Det Grønne Museums Danmarkshistorie 1950-NU”. Sideløbende med at sikre det meget omfangsrige udbudsmateriale, var det et stort arbejde at sikre selve processen, også med styregruppe og rådgivere. Udstillingen går på tværs af museets fire temaer og har et totalbudget på 18 mio. kr. Det krævede en ekstra indsats, men vi kom i mål og fik valgt en vinder, der skal stå for totalleverancen af udstillingens design og opbygning (JAC Studios og Heijmerink-Wagemakers) og fik kontrakten skrevet under i 2023. Parallelt med udbudsarbejdet er der i mindre grad arbejdet med fagligt indhold til udstillingen, der skal åbne i maj 2025.

Efter fusionen har vi åbnet en stor udstilling om skov, men jagten er stadig underrepræsenteret. Derfor har to af årets særudstillinger begge haft afsæt i jagtens historie: Fotoudstillingen ”Jægerblik: Jægerfotos fra DK”, som blev til i samarbejde med Danmarks Jægerforbund, og derefter udstillingen ”På jagt med Storm P.” I forbindelse med sidstnævnte udstilling udkom museets årsskrift ”Sikre skud - Storm P. og den danske jagt 1900-1949”. Bogen er blevet meget fint omtalt i en lang række medier.

I 2023 havde museet fokus på at formidle for nye målgrupper. Ud over tilbud til to nye målgrupper omtalt i udviklingsmål nr. 1, var der også fokus pba. af faglige aktiviteter at formidle til erhvervsgrupper. Dette afsted kom bl.a. at der blev gennemført en række af foredrag, introduktioner og særrundvisninger både i udstillingerne og på udeområdet.

Bevaring af kulturarven

Der har fortsat været fokus på oprydning og gennemgang af samlingen samt indhentning af registreringsefterslæb.

Præventiv bevaring er langt at foretrække frem for at udbedre skader, og vi har i det forløbne år derfor i særligt grad arbejdet med at forbedre klimastyringen af museets magasiner og udstillingsrum. Bevaringschefen og driftschefen har deltaget i projektet Bæredygtig Klimastyring i regi af Museernes Grønne Akademi. Projektet fortsætter i 2024. I løbet af projektet har vi i samarbejde med Konserveringscenter Vejle kortlagt og opbygget ny viden om klimastyringen på museet og mulighederne for en mere bæredygtig klimastyring under hensyn til den optimale bevaring af de forskellige typer af genstande.

Årets største indkomst er en helt utroligt veldokumenteret samling bestående af ca. 400 genstande, der belyser strandjagten historie efter 2. verdenskrig. Samlingen er systematisk opbygget gennem mange år og doneret til museet af en privat samler med tilknytning til museumsverdenen. Den er af enestående kvalitet med museumsfaglig dokumentation af genstandene udført i forbindelse med hans indsamling, der ydermere udmøntede sig i en monografi om emnet.

De sidste års arbejde med dokumentation af minkerhervets nedlukning samt erhvervets salgsorganisation København Fur fortsætter, indtil de sidste minkskind er solgt, og det inventar, der er udpeget af museet til hjemtagning, er takseret af Erstatnings- og taksationskommissionerne. Arbejdet prioriteres stadig højt og vil fortsætte i de kommende år, da vi mener, det på mange måder er en vigtig og ikonisk historie om menneskers og landbrugsdyrs sameksistens – på godt og ondt.

Forskning

Årets delmål vedrørende internationale forskningsaktiviteter blev ikke opfyldt, men opnås først i 2024. Efter sidste års mange fagfællebedømte artikler er antallet i 2023 på et mere normalt niveau, og antallet anses som tilfredsstillende, specielt da meget forskningstid lagt i 2023 udmøntes i en bog, som dog først publiceres i 2024.

2.3 KERNEOPGAVER OG RESSOURCER

2.3.1 Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

TABEL 3: SAMMENFATNING AF ØKONOMI FOR VIRKSOMHEDENS PRODUKTER/ OPGAVER

1000 kr. løbende, priser	Bevilling (FL+TB)	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Generel ledelse	-1.500,0	0,0	1.496,2	-3,8
Økonomi, HR og strategi	-2.300,0	-12,2	2.319,9	7,7
IT	-600,0	0,0	591,7	-8,3
Bygninger og intern service	-1.800,0	-513,2	1.853,3	-459,9
Tilgængeliggørelse og formidling af kulturarven	-12.300,0	-3.954,1	18.694,6	2.440,4
Bevaring af kulturarven	-5.300,0	-356,3	6.064,6	408,3
Forskning	-400,0	-182,1	648,4	66,3
I alt	-24.200,0	-5.018,0	31.668,7	2.450,7

Note: Tabel 3 omfatter hovedkonto § 21.33.17. Det Grønne Museum
Kilde SKS og Navision Stat

Metode for opgørelse af udgifter per opgave

Såvel omkostninger som øvrige indtægter er fordelt i overensstemmelse med bogføringen på FL-formål/aktiviteter.

Kommentarer til tabel 3.

Det Grønne Museums opgaver er fordelt på tre FL-formål: Tilgængeliggørelse og formidling af kulturen, hvor museets opgaver er at skabe bedre sammenhæng og større historisk indsigt mellem jagt, skovbrug, landbrug og mad ved tidssvarende udstillinger, omvisninger, aktiviteter, undervisning og rådgivning; Bevaring af kulturarven, hvor museets opgave er at opretholde veldokumenterede og velbevarede samlinger samt Forskning inden for museets fire arbejdsområder.

2.3.2 Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger

Det er ikke aftalt med Kulturministeriets departement, at disse skal indgå i årsrapporten

2.4 MÅLRAPPORTERING

2.4.1 Målrapporing del 1: Oversigt over årets resultatopfyldelse

Det Grønne Museum har for 2023 haft i alt 6 udviklingsmål, hvoraf 3 er opfyldt, 1 er delvist opfyldt, og 2 er ikke opfyldt.

TABEL 4: ÅRETS RESULTATOPFYLDELSE

Kerneopgave	Udviklingsmål	Målopfylde i 2023
Formidling	Det Grønne Museum skal nå nye målgrupper	Opfyldt
	Det Grønne Museum skal skabe større sammenhæng mellem formidling inde og ude	Opfyldt
	Det Grønne Museum skal fastholde eksisterende og tiltrække nye frivillige til levedegørelse af museets formidling	Ikke opfyldt
Bevaring af kulturarven	Det Grønne Museum vil opretholde en veldokumenteret og velbevaret samling, der er repræsentativ for museets fire emneområder	Delvist opfyldt
Forskning	Det Grønne Museum vil forske inden for alle museets fire centrale emneområder	Ikke opfyldt
Tværgående mål	Det Grønne Museum vil arbejde systematisk med at blive en endnu mere grøn og bæredygtig institution. Vi arbejder specielt med FN's Verdensmål nr. 12	Opfyldt

2.4.2 Målrapporing del 2: Uddybende analyser og vurderinger

Formidling

Udviklingsmål nr. 1

Det Grønne Museum skal nå nye målgrupper

1. INDLEDNING

Det er en vigtig ambition for museet, at vi når ud til flere mennesker med vores tilbud om oplevelser og viden. Vi har allerede godt fat i en del brugergrupper, men der skal i rammeaftaleperioden være særligt fokus på at nå nye brugere med særlige behov, hvor vi skal gentænke vores formidlingsgreb- og tilbud for at sikre den fulde oplevelse.

2. SKEMATISK AFRAPPORTERING PÅ DELMÅL OG NØGLETAL

Delmål/nøgletal ¹	R2020	R2021	R2022	B2023	R2023	B2024	B2025	B2026
Antal nye formidlingstilbud målrettet grupper med særlige fysiske, psykiske eller sociale behov				2	✓ (2)	1	2	1
Antal nye målgrupper nået med nye tilbud				5	✓ (8)	7	10	14
a) Antal besøgende i udstillinger, i alt	60.778	62.988	97.888		76.525			
b) Antal besøgende under 18 år, ekskl. undervisningsbesøg	14.193	11.304	18.743		15.638			
c) Andel besøgende med bopæl i Danmark uden for udstillings-/besøgsstedernes hjemregion	37%	50,5%	37,9%		34,9%			
d) Andel besøgende uden gennemført lang videregående uddannelse	80%	77%	79%		75%			
e) Besøgendes vilighed til at anbefale museet til andre (angivet som værdi i intervallet - 100 til 100)	72	69	59		63			
f) Antal årsværk udført af frivillige	Tal ikke opgjort	3,3	4,6		4,8			

¹ Nøgletal er markeret med blå baggrund og kendetegnet ved, at der ikke er opstillet mål på forhånd.

3. ANALYSE

Vi har i 2023 gennemført to projekter, som tager afsæt i hver sin brugergruppe, der ikke har tradition eller mulighed for at besøge museet: brugere ramt af moderat til svær demens, samt udenlandske borgere, primært flygtninge fra Ukraine. Med disse to projekter, opfyldes delmålet om to nye formidlingstilbud. Delmålet om fem nye grupper, der blev nået med de to tilbud, er også opfyldt, da i alt otte grupper deltog i tilbuddene på museet.

Det Grønne Museum deltager sammen med 5 andre kulturaktører i det 3-årige projekt Kultur i Fællesskab, som er støttet af Region Midt. I år har DGM udviklet og

gennemført 6 besøg hos grupper af demensramte på plejehjem. Efter det første år med bredt projektsamarbejde mellem mange fagkompetencer, kontinuerlig evaluering og tilretning er vi nu parat med tilbuddet *"Vi husker sammen"* som et pakketilbud til hele Danmark. Undervejs har der været nogle ret store øjeblikke: specielt da en beboer sagde: "Du har ikke taget en time af vores tid – du har givet os så mange". De kommende år vil vi gerne udvikle tilbud til de lettere demensramte, andre plejeboligbeboere og deres plejepersonale.

I det andet projekt tog vi initiativ til at udvikle et integrationsprojekt i samarbejde med Sprogskolen, Norddjurs Kommune. Målgruppen var i 2023 flygtninge fra Ukraine. Forløbet tog udgangspunkt i samtale og sammenligning mellem juletraditioner, og bestod af en rundvisning i museets juleudstilling, der gennemgår 300 års juletraditioner, en highlightrundvisning i museets øvrige udstillinger, og endelig bagning af julesmåkager i Madens Hus. Sprogskolen var overvældende glade for forløbet, og der arbejdes nu videre med henblik på at se, om forløbet skal videreudvikles.

Der arbejdes i øvrigt med "God Adgang" om at forbedre adgangen til og oplevelsen på museet for handicappede, senest omkring belægning og adgang til museets besøgs-magasin.

Besøgstallet viser en kraftig nedgang i 2023 i forhold til 2022. Det største fald i besøgstallet skyldes, at der mangler ca. 20.000 gæster fra den årlige landbrugsmesse, der normalt finder sted i en weekend i maj. Det var desværre ikke muligt at gennemføre messen i 2023, da vore samarbejdspartner var midt i en rekonstruktion af deres forening. Det er nu på plads, og Messen afholdes i 2024 og i årene fremover. Messens manglende 20.000 gæster afspejles ikke kun i det samlede besøgstal, men også i nøgletallet for besøgende under 18 år, der er faldet med ca. 3100 i forhold til 2022. Dette skyldes dog, at Landbrugsmessen sædvanligvis trækker ca. 4000 børn ind. Heller ikke Årets Vildtret blev gennemført i 2023, da det ikke lykkedes hovedarrangøren at fundraise til arrangementet. Det er stadig usikkert, om dette arrangement gennemføres i 2024. Korrigeres herfor, er tallet ca. det samme som sidste år. Økonomisk har resultatet stadig været tilfredsstillende.

Museets nye store basisudstilling med et budget på 18 mio. kr. og fortalt på tværs af museets emner er planlagt til at åbne i maj 2025, og håbet er, at denne udstilling vil kunne tiltrække flere besøgende.

Antal besøgende uden gennemført længere uddannelse. Nøgletallet er faldet fra 79 % til 75 %, men museet har stadig en høj andel af denne brugergruppe.

4. KONKLUSION

Udviklingsmålet om, at Det Grønne Museum skal nå nye målgrupper, anses på den baggrund for opfyldt.

Udviklingsmål nr. 2

Det Grønne Museum skal skabe større sammenhæng mellem formidling ude og inde.

1. INDLEDNING

Museet råder over 6000 m² indendørs formidlingsarealer, 60 ha økologisk landbrug samt et 6 ha stort udendørs formidlingsareal bestående af både levende kulturarv i form af gamle danske husdyracer, frugtplantager og en meget stor landbrugshistorisk have med historiske nytteplanter. Dertil kommer en meget stor gårdsplads, parkeringsplads, madpakkehus, et mindre landarbejderhus, flere legepladser samt den omliggende Løvenholm Skov med både jagt og skovbrug. Området kan virke overvældende stort og uoverskueligt for vores besøgende. Det er derfor nødvendigt, at vi de kommende år får skabt øget overskuelighed og sammenhæng mellem formidling ude og inde, således at elementerne fungerer hver for sig, men også understøtter hinanden og skaber oplevelser for både krop og sjæl.

2. SKEMATISK AFRAPPORTERING PÅ DELMÅL OG NØGLETAL

Delmål/nøgletal ¹	R2020	R2021	R2022	B2023	R2023	B2024	B2025	B2026
2.1. Bedre sammenhæng mellem indendørs og udendørs formidling				Eksterne midler til arkitekt-hjælp ansøgt	✓ Eksterne midler til arkitekt-hjælp ansøgt	Procesforløb med arkitekt gennemført	Procesmål fastsættes primo 2025 efter forløb med arkitekt	Procesmål fastsættes primo 2025 efter forløb med arkitekt

3. ANALYSE

Vi mangler stadig at knække koden til, hvordan vi bedst udnytter det potentiale, de meget store og differentierede fysiske rammer giver os. I rammeaftaleperioden skal vi udforske potentialerne og kortlægge hvilke områder, der har mest værdi for de besøgende og for museet. Og hvor der kan opnås bedst synergi mellem ude og inde.

Delmålet er opfyldt, da ansøgning om midler til hhv. en kortlægning af biodiversitet på vore arealer samt midler til et landskabsarkitektfirma til hjælp med kortlægning af elementer samt udarbejdelse af overordnet fremtidsplan for sammenhængende disposition er udarbejdet og sendt til fonde. Dernæst er planen i de kommende år at søge fondsmidler til at få de højst prioriterede elementer gennemført.

Der blev i 2023 taget hul på den spændende opgave, blandt andet i forhold til området lige i nærheden af indgangen til museet, der til sommerferieaktiviteterne blev forstærket med elementer som landarbejderlegehus og –have samt indkøb af nye skilte til vores æbletræssamling.

Det ligger også allerede nu fast, at temaer og enkeltfortællinger til udeområdet hentes bl.a. fra Det Grønne Museums nye basisudstilling, og at det tænkes ind i produktionen af denne.

4. KONKLUSION

Udviklingsmålet om, at Det Grønne Museum skal skabe større sammenhæng mellem formidling ude og inde, anses på denne baggrund for opfyldt.

Udviklingsmål nr. 3

Det Grønne Museum skal fastholde eksisterende og tiltrække nye frivillige til levendegørelse af museets formidling

1. INDLEDNING

Frivillige indgår som en skattet og særlig del af museets formidling. I øjeblikket er der ca. 275 frivillige, der er organiserede i 13 laug. De er en del af museets særkende og står for både levendegørelse og andre opgaver, f.eks. i museets værksteder, udstillinger og på udeområdet. Vi har også en særdeles stærk opbakning fra museets Venneforening. Men det er nødvendigt, at vi i denne rammeaftaleperiode igen har ekstra fokus på udvikling af og rekruttering til frivilligområdet. For det første har Covid-nedlukningen generelt haft indflydelse på danskernes interesse for at lave frivilligt arbejde. Dernæst står vi på museet over for et generationsskifte i forhold til de frivillige, vi ønsker at rekruttere. Disse yngre generationer er mindre, så der er ikke så mange at tage af, og deres mindset er anderledes end de tidligere generationers.

2. SKEMATISK AFRAPPORTERING PÅ DELMÅL OG NØGLETAL

Delmål/nøgletal ¹	R2020	R2021	R2022	B2023	R2023	B2024	B2025	B2026
3.1. Forbedret tilfredshed blandt frivillige				Kvantitativ måling (baseline) af tilfredshed blandt de frivillige gennemført og analyseret	÷ (Udsat til 2024)	Kvantitativ måling (baseline) af tilfredshed blandt de frivillige gennemført og analyseret ¹	Mål fastsættes primo 2024 pba. af baselinemåling	Kvantitativ måling af tilfredshed blandt de frivillige gennemført og analyseret

¹ Mål for 2024 og 2025 er justeret, jf. revideret bilag 1 til rammeaftale for 2023-2026.

3. ANALYSE

En tilfredshedsundersøgelse, der kunne danne en baseline for det videre arbejde, blev ikke gennemført i 2023, men er udsat til 2024. Årsagerne hertil var flere. Dels var vi igennem en proces med arbejdskrævende strukturelle ændringer i organiseringen af arbejdet med de frivillige, dels – og ikke mindst - at det i forberedelsen også blev klart, at vi manglede væsentlige oplysninger om vore frivillige for at kunne tilvejebringe en retvisende og meningsfuld baseline. Museet har ikke persondata og kontaktoplysninger på alle vore ca. 300 frivillige. Derfor vil vi i 2024 i stedet prioritere at få lavet skriftlige aftaler/kontrakter med alle frivillige og arbejde videre med kommunikationen til dem. Tilfredshedsundersøgelsen vil blive gennemført umiddelbart derefter.

En af årets helt store opgaver var at starte processen med at modernisere den laugsstruktur, som har eksisteret i op mod 50 år. Strukturen er præget af knopskydning, og de mange laug, hvoraf nogle kun har få aktive frivillige, er både en tung og ufleksibel administrationsopgave. Formålet med moderniseringen er at skabe færre, men større, laug, som arbejder med bredere emneområder. Vi valgte også i 2023 at nedlægge et af museets laug, da dets virke skilte sig ud i forhold til de andre. At gennemføre sådanne radikale ændringer, både strukturelt og administrativt, giver helt naturligt reaktioner blandt de frivillige, både bekymrede og begejstrede, og det var af stor vigtighed for os at adressere reaktionerne og sikre, at de frivillige var med i prioriteringerne.

I øvrigt blev 2023 et fantastisk år, hvor vores frivillige lagde et rekordstort antal timer i at sikre det vigtige menneskelige møde med museets besøgende. Det blev også et år, hvor vi kunne konstatere, at entusiasme, iverigdom og samarbejdsønske fra de frivillige blev så stor, at museets personale faktisk ikke helt kunne følge med. I alt havde vi 391 formidlingstilbud med deltagelse af frivillige, der sammenlagt lagde 4,76 årsværk på museet – tal, der er de højeste, vi nogensinde har registreret. Dette endda i et år, hvor Landbrugsmessen, som er det største enkeltstående arrangement, som næsten alle museets frivillige traditionelt er med i, ikke blev gennemført.

I 2023 er der sikret nye beskrivelser af laugene og arbejdet som frivillig på DGM. Disse kan læses på museets og venneforeningens hjemmeside. Der bliver også delt foldere ud om frivillighed på museet som en del af de frivilliges aktiviteter, bl.a. i forbindelse med årets julemarked. Der arbejdes videre på rekruttering, foreløbig med ganske tilfredsstillende resultat.

4. KONKLUSION

Udviklingsmålet om, at Det Grønne Museum skal fastholde eksisterende og tiltrække nye frivillige til levendegørelse af museets formidling, anses på denne baggrund for ikke opfyldt.

Bevaring af Kulturarven

Udviklingsmål nr. 4

DGM vil opretholde en veldokumenteret og velbevaret samling, der er repræsentativ for museets fire emneområder

1. INDLEDNING

Det Grønne Museum varetager landets vigtigste samlinger inden for jagten, skovbruget, landbruget og madens kulturhistorie. Museets viden er bygget op omkring vores samlinger, og det er dem, vi bruger til at fortælle de gode historier med. Vi skal derfor passe bedst muligt på dem, give dem optimale bevaringsforhold og sørge for, at de er veldokumenterede, således at de kan kobles med de historier eller menneskefortællinger, de repræsenterer eller supplerer.

2. SKEMATISK AFRAPPORTERING PÅ DELMÅL OG NØGLETAL

Delmål/nøgletal ¹	R2020	R2021	R2022	B2023	R2023	B2024	B2025	B2026
4.1. Nye principper for samlingsarbejdet ²				Overordnet samlingspolitik og manualer for hjemtagning, dokumentation og registrering udarbejdet	✓ Overordnet samlingspolitik og manualer for hjemtagning, dokumentation og registrering udarbejdet	Ny politik for udlån af museets genstande udarbejdet	Strategi for dokumentation af nutidshistorie udarbejdet	Strategi for registrering, arkivering og evt. delkassation af museets fotosamling udarbejdet
4.2. Gennemgang af udvalgte dele af samlingen ³				Efterslæb på ikke-registrerede genstande indhentet (forventeligt ca. 500)	✓ Efterslæb på ikke-registrerede genstande indhentet	a) Gennemgang, udskillelse og evt. konservering af seletøjs-samling med skimmelan-greb b) Indhentning af del af efterslæb med ikke-pladsregistrerede genstande pba.: i) Udarbejdelse af handleplan for indhentning af pladsregistreringsefterslæb i) Gennemgang og evt. udskillelse af den ikke-pladsregistrerede brochuresamling samt andre arkivalier	a) Indhentning af del af efterslæb med ikke-pladsregistrerede genstande iht. handleplan b) Etablering af nyt laug af digitale frivillige, der kan hjælpe med registrering. c) Bevaringsplan for samlingen udarbejdet sammen med Konserveringscentret i Vejle	Indhentning af del af efterslæb med ikke-pladsregistrerede genstande iht. handleplan
4.3. Genstandsindsamling fra de sidste 50 år ⁴				Samlet indsamlingsstrategi for alle fire emneområder udarbejdet	±(Udsat til 2024)	Samlet indsamlingsstrategi for alle fire emneområder udarbejdet	Mål fastsættes primo 2025 pba. af indsamlingsstrategi	Mål fastsættes primo 2025 pba. af indsamlingsstrategi
Antal genstande/værker registreret i SARA i alt	ca. 77.000	ca. 77.000	ca. 77.000*		77.727			
Antal nyerhvervede/accessionerede genstande/værker registreret i SARA i året	28	169	1.194		492 (935)**			

Andel behandlingskrævende genstande (vurderet af museet)	ca. 1 % (750)	ca. 1 % (750)	ca. 1 % (750)	ca. 1%
---	---------------------	---------------------	---------------------	--------

¹ Nøgletal er markeret med blå baggrund og kendetegnet ved, at der ikke er opstillet mål på forhånd.

² Mål for 2024-2026 er justeret, jf. revideret bilag 1 til rammeaftale for 2023-2026.

³ Mål for 2024-2026 er justeret, jf. revideret bilag 1 til rammeaftale for 2023-2026.

⁴ Mål for 2024-2026 er justeret, jf. revideret bilag 1 til rammeaftale for 2023-2026.

* Fra 2023 opgøres nøjagtigt tal pr. 1. januar.

** Vi skelner mellem antallet af accessionerede og antallet af registrerede genstande i løbet af året. 492 er antallet af accessionerede genstande. I parentes er angivet 935, som er summen af alle oprettede poster i løbet af året. Registrering af efterslæb kan udregnes ved at fratække disse to tal fra hinanden.

3. ANALYSE

Det har været en hovedopgave for museets nye bevaringschef at udarbejde en politik for samlingsarbejdet, og i det forløbne år har alle faginspektører været inddraget i udarbejdelsen af en ny samlingspolitik. Delmål 4.1 er således nået.

I 2023 er der blevet registreret et efterslæb på i alt 443 genstande, hvilket svarer til delmål 4.2 om registrering af et efterslæb på ca. 500 ikke-registrerede genstande. Efterslæbet var opstået fra mindre og større hjemtagelser af genstande til museet i 2021 og 2022 med henblik på registrering, herunder en samling fra det lukkede Gartnerimuseum, som museet hjemtog i 2022, landbrugstegninger fra den danske tegner Jens Julius Hansen, som museet hjemtog i 2021, samt genstande fra København Fur hjemtaget i 2022. Ifølge den nye samlingspolitik skal alle genstande registreres umiddelbart efter accession således, at der ikke opstår nye efterslæb for fremtiden.

I det forløbne år har museet indsamlet i alt 492 nye genstande. Den største del af genstandene er indsamlet i forbindelse med hjemtagelse af en større samling med en helt unik grad af dokumentation tilknyttet de enkelte genstande.

Det var tiltænkt, at en ny indsamlingsstrategi skulle være en del af samlingspolitikken. I arbejdet med samlingspolitikken valgte vi ud fra en faglig vurdering, at der er behov for to mere adskilte dokumenter. Idet samlingspolitikken i sig selv blev mere omfangsrig end forventet, nåede vi af ressourcemæssige grunde kun at udarbejde denne i 2023. Derfor er arbejdet med en ny indsamlingsstrategi udskudt til primo 2024. Delmål 4.3 om ny indsamlingsstrategi i 2023 er derfor ikke nået.

Den nye samlingspolitik indeholder dog en række overordnede strategiske elementer, herunder en vurdering af den eksisterende samling, en vision for samlingens udvikling, beskrivelse og vægtning af indsamlingspraksisser og principper og overordnede kriterier for indsamlingen på museets ansvarsområder. Dertil kommer standarder og udførlige retningslinjer for organisering og ansvarsfordeling af samlingsarbejdet. Den nye samlingspolitik gælder for perioden 2023-2026, hvorefter den igen tages op til revision.

Nøgletallet for behandlingskrævende genstande er bedste skøn fra museets side. Der vil i 2025 i samarbejde med Konserveringscentret i Vejle blive lavet en bevaringsplan, der vil give mere viden om samlingens tilstand. Denne viden vil blive udgangspunkt for det videre arbejde med samlingen.

Den nye bevaringschef har i 2023 konstateret et pladsregistreringsefterslæb af dele af museets samling registreret i SARA. Ved systematisk gennemgang af SARA, hvilket ikke tidligere er foretaget af museet, er det blevet konstateret, at omkring en tredjedel af den registrerede samling ikke har pladsregistrering. Det er kun muligt at reducere andelen af ikke-pladsregistrerede genstande ved systematiske gennemgange af de omkring 9000 m² magasiner samt en systematisk gennemgang af den registrerede samling i SARA. Mindst halvdelen af den manglende pladsregistrering gælder arkivalier, herunder særligt brochurer, som der tidligere har været praksis for at registrere som museumsgenstande, og som museet vil gennemgå mhp. en vurdering af behovet for udskillelse heraf. De fleste af disse er samlet i et specielt rum, og er yderligere registreret efter den grønne registrant, således at der er mulighed for at ekspedere i samlingen. Der vil i årene fremover blive fokuseret på at indhente pladsregistreringsefterslæbet på baggrund af en handleplan, som udarbejdes primo 2024 i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen. På nuværende tidspunkt er forventningen, at omkring 60 % af efterslæbet vil kunne indhentes i rammeaftaleperioden. På denne baggrund er en række mål relateret til delmål 4.2 blevet justeret i 2024-2026.

4. KONKLUSION

Udviklingsmålet om, at Det Grønne Museum skal opretholde en veldokumenteret og velbevaret samling, der er repræsentativ for museets fire emneområder, anses på den baggrund for delvist opfyldt.

Forskning

Udviklingsmål nr. 5

Det Grønne Museum vil forske inden for alle museets fire centrale emneområder

1. INDLEDNING

Det Grønne Museum vil fastholde det høje forskningsniveau inden for museets centrale emneområder

Forskning er afgørende for, at et museum kan generere ny viden om sine genstande og sine emneområder. Og er dermed af stor betydning for, at museet kan skabe spændende udstillinger og ny formidling af viden og sammenhænge, der ikke før er set.

2. SKEMATISK AFRAPPORTERING PÅ DELMÅL OG NØGLETAL

Delmål/nøgletal ¹	R2020	R2021	R2022	B2023	R2023	B2024	B2025	B2026
Internationale forskningsaktiviteter				Der er skabt forbindelse til og søgt om optagelse i yderligere min. 2 internationale faglige samarbejdsorganisationer inden for museets emneområder	÷ (Udsat til 2024)	Mindst 1 deltagelse i international konference med paper Der er skabt forbindelse til og søgt om optagelse i yderligere min. 2 internationale faglige samarbejdsorganisationer inden for museets emneområder ²	Udenlandsk inspirations/samarbejdstur for faginspektører	Mindst 1 deltagelse i international konference med paper
j) Antal forskningspublikationer	1	0	7		2			
k) - Heraf fagfællebedømte	1	0	7		1			

¹ Nøgletal er markeret med blå baggrund og kendetegnet ved, at der ikke er opstillet mål på forhånd.

² Målet er justeret, jf. revideret bilag 1 til rammeaftale for 2023-2026.

3. ANALYSE

Vi nåede ikke målet om at søge om optagelse i yderligere to internationale faglige samarbejdsorganisationer. Årsagen var bl.a., at vi i 2023 var ramt af længerevarende sygdom og derfor måtte prioritere ressourcerne, således at vi kunne få den igangværende forskning publiceret. Vi vil i 2024 prioritere målet, der forventes nået i første halvdel af 2024 – sideløbende med delmålet for 2024.

Efter et mangeårigt og meget stort projekt i 2022, som kulminerede med udgivelse af bogen ”Dansk Landbrug 1945-2020”, hvor en del af museets medarbejdere havde fagfællebedømte artikler med, er antallet af publiceret forskning i 2023 på et mere forventeligt niveau, og omfanget af den fagfællebedømte forskning anses som tilfredsstillende. Hvor meget af museets forskning i 2022 var i landbrugshistorie, er meget af den afsatte forskningstid i 2023 gået til en bog om skovhistorie. Bogen var planlagt til udgivelse i 2023, men måtte pga. redaktionsarbejdet udsættes til primo 2024. Det er i 2023 besluttet, at mere af de faglige medarbejders arbejde relateret til forskningen fremover skal registreres i Pure, således at også forskningsformidling registreres centralt.

4. KONKLUSION

Udviklingsmålet om, at Det Grønne Museum vil forske inden for alle museets fire centrale emneområder, anses på den baggrund for ikke opfyldt.

Tværgående Mål

Udviklingsmål nr. 6

Det Grønne Museum vil arbejde systematisk med at blive en endnu mere grøn og bæredygtig institution. Vi arbejder specielt med FN's Verdensmål nr. 12

1. INDLEDNING

Navnet "Det Grønne Museum" forpligter. Vi skal ikke bare selv arbejde bæredygtigt, men også gøre det let for vore brugere at være bæredygtige, når de besøger os. Vi mener selv, at vi er i gang med at skabe et af Danmarks vigtigste museer. Verden står overfor store udfordringer med biodiversitet og klima, samtidig med at en voksende og mere krævende befolkning skal mættes. I det kommende årti vil menneskers beslutninger og handlinger, eller mangel på samme, være helt afgørende for vores livsvilkår og fremtid. Med ansvar for jagt, skov, landbrug og mad har vi derfor fokus på Verdensmål nr. 12: Ansvarligt forbrug og produktion.

2. SKEMATISK AFRAPPORTERING PÅ DELMÅL OG NØGLETAL

Delmål/nøgletal ¹	R2020	R2021	R2022	B2023	R2023	B2024	B2025	B2026
Årlig forbedring med udgangspunkt i Green Attractions certificering. GA vurderer bæredygtighed på alle parametre.				Certificering opnået med min. 95 point (Certificering kræver minimum 80 point)	✓ (120 point)	Pointsum forbedret med min. 4 point	Pointsum forbedret med min. 4 point	Pointsum forbedret med min. 4 point

3. ANALYSE

Green Attraction certificeringen blev opnået, delmålet er dermed opfyldt, og vi har nu en ramme at arbejde videre ind i.

Green Attractions store Excel regneark har givet os et overblik, der gør det lettere for os at systematisere og strukturere arbejdet, så vores indsats lægges de steder, hvor de gavner mest. Certificeringen kræves fornyet hvert år, og siden vi blev godkendt, er kravene strammet endnu mere. Vi skal derfor frem over arbejde endnu mere målrettet, men vi vil prioritere at beholde certificeringen.

Museet producerer selv allerede ca. halvdelen af vores el via solpaneler på tage. Største nye tiltag i 2023 var en enorm indsats for også at gøre vores varmekilde mere bæredygtig, og med 1,7 mio. kr., fra aktstykkemidler fra 2021 lykkedes det i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen at lave et projekt med jordvarme, hvor 22 km jordslan-ger sammen med varmepumper årligt kan producere 448 kW varme. Dette er nok til at opvarme hele museet på Randersvej. Museet finansierer selv den resterende del, og anlægget forventes taget i brug til september 2024.

Også i museets store EU-udbud til ny basisudstilling om de sidste 70 års Danmarks-historie var bæredygtighed en vigtig parameter, og det vindende arkitektfirma gen-bruger i høj grad materialer fra eksisterende opbygning.

4. KONKLUSION

Udviklingsmålet om, at Det Grønne Museum vil arbejde systematisk med at blive en endnu mere grøn og bæredygtig institution, og at vi specielt arbejder med FN's Ver-densmål nr. 12, anses på den baggrund for opfyldt.

2.5 FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR

TABEL 5. FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR

Tabel 5. Forventninger til det kommende år		
	Regnskab 2023	Grundbudget 2024
Bevilling og øvrige indtægter	-29,2	-34,9
Udgifter	31,7	36,0
Resultat	2,5	1,1

Note: Institutionens økonomiske resultat 2023 og forventninger til det kommende år omfatter den virksomhedsbærende hovedkonto § 21.33.17

Kilde: SKS og Grundbudget 2024

Økonomien vil fortsat være i centrum i 2023. Vi har stadig store omkostninger til renter og afdrag, idet størstedelen af de gennemførte bygningsforbedringer i forbin-delse med fusionen blev finansieret gennem lånerammen. Dette medfører, at museet er nødt til at styrke økonomien ved at have fokus på øgede egenindtægter og eksternt finansierede projekter.

Efter flere års usikkerhed med stigende priser og bekymring om påvirkning af dan-skernes vaner og kulturforbrug ser det nu – i hvert fald på Det Grønne Museum - ud til, at de fleste gæster er vendt tilbage, så vi er forsigtigt optimistiske. Vi har endda vovet at sætte billetprisen op, for vi tænker fortsat, at vi i forhold til mange andre museer og kulturinstitutioner har en ekstra fordel i vort store udeareal med haver, marker, dyr, skov og masser af plads. Vi håber, at spændende indhold og oplevelser inde og ude - kombineret med en stadig relativ forholdsvis billig entré for en familie, der kan bruge en hel dag hos os - stadig kan tiltrække mange besøgende.

En af museets største opgaver i de kommende to år vil helt klart være produktionen af den nye store basisudstilling med et totalbudget på 18 mio. kr. hvoraf de 13,1 mio. kr. er donationer fra fonde. Styring og produktion af indhold til udstillingsarbejdet bliver en kæmpe opgave. Da alle museets faglige medarbejdere bliver involveret i udstillingsproduktionen, vil det også naturligt give begrænsninger i, hvad vi ellers kan præstere. Vi har prøvet at tage højde for det i planlægningen af de næste par år, men det er muligt, at vi har været for optimistiske og må justere mål i løbet af årene.

På bevaringssiden vil opgaven med at få indhentet det nyligt konstaterede pladsregistreringsefterslæb komme til at fylde meget de kommende år.

Den største og væsentligste opgave er stadig at brande Det nye Grønne Museums navn, tilbud og arbejdsområder i danskernes bevidsthed. Tiden synes heldigvis at være med museet, da en stigende del af samfundet – også på verdensplan – er optaget af klima, natur, bæredygtighed, fødevareproduktion og fortællinger om alt det grønne. Forventningen er selvfølgelig, at den nye og stort tænkte udstilling, der netop handler om forandringerne de sidste 70 år, vil hjælpe os med at finde en vigtig plads i denne bevidsthed.

Denne årsrapport er den første i rammeaftaleperioden, der dækker årene 2023-2026. Strategien, der er udarbejdet til rammeaftalen, er uændret.

3. REGNSKAB

3. REGNSKAB

3.1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabspraksis tager udgangspunkt i de regnskabsregler og principper, som Økonomistyrelsen har opstillet for omkostningsregnskaber og – bevillinger.

Ændringerne i regnskabsbekendtgørelsen vedrørende værdiansættelse af tilgodehaverer samt værdipapirer og kapitalindskud, har ikke haft nogen betydning for Det Grønne Museum, da museet ikke har haft udestående fordringer eller værdipapirer.

Årsrapporten for Det Grønne Museum er opstillet efter Økonomistyrelsens regnskabsprincipper.

Tilsagn om tilskud til tilskudsfinansierede aktiviteter

Det Grønne Museum følger budgetvejledningens afsnit 2.6.9

Modtagne tilsagn om tilskud til tilskudsfinansierede aktiviteter bogføres som tilgodehavende og modposteres som forpligtelse til at udføre den pågældende aktivitet på kontoen igangværende arbejder for fremmed regning.

Sondringen mellem bevillings- og tilskudsfinansierede aktiviteter sker på delregnskabsniveau, og til brug for den interne styring i bevillingsregnskabet samt adskillelse mellem de enkelte tilskudsfinansierede aktiviteter anvendes aktivitetskontering. Endelig bogføres på indkøbsdimension og FL formål.

Når aktiviteten afsluttes, aflægges regnskab til tilsagnsgiver efter tilsagnsaftalens bestemmelser

3.2 RESULTATOPGØRELSE MV.

TABEL 6. RESULTATOPGØRELSE

1000 kr., løbende priser	R-2022	R-2023	B-2024
Ordinære driftsindtægter			
<i>Indtægtsført bevilling</i>			
Bevilling	-23.400	-24.200	-23.200
Indtægtsført bevilling i alt	-23.400	-24.200	-23.200
Salg af varer og tjenesteydelser	-3.429	-3.636	-3.266
Eksternt salg af varer og tjenesteydelser	-3.429	-3.636	-3.266
Internt statsligt salg af varer og tjenesteydelser	0	0	0
Tilskud til egen drift	-229	-285	-225
Gebyrer	0	0	0
Ordinære driftsindtægter i alt	-27.058	-28.121	-26.691
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	304	307	268
Forbrugsomkostninger			
Husleje	100	92	116
Forbrugsomkostninger i alt	100	92	116
Personaleomkostninger			
Lønninger	12.330	12.841	12.141
Andre personaleomkostninger	80	83	80
Pension	1.813	1.988	1.967
Lønrefusion	-1.560	-1.655	-1.472
Personaleomkostninger i alt	12.663	13.257	12.716
Af- og nedskrivninger	2.680	2.663	2.655
Internt køb af varer og tjenesteydelser	3.162	3.832	2.221
Andre ordinære driftsomkostninger	7.820	7.542	14.028
Ordinære driftsomkostninger i alt	26.729	27.693	32.004
Resultat af ordinær drift	-328	-428	5.313
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-2.470	-1.097	-8.213
Andre driftsomkostninger	0	0	0
Resultat før finansielle poster	-2.798	-1.525	-2.900
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-7	0	0
Finansielle omkostninger	4.113	3.976	4.000
Resultat før ekstraordinære poster	1.307	2.451	1.100
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0	0	0
Ekstraordinære omkostninger	0	0	0
Årets resultat	1.307	2.451	1.100

Kilde: SKS og FFL24

Årets resultat er nærmere omtalt i afsnit 2.2.1 Årets økonomiske resultat.

Stigningen i de ordinære driftsindtægter skyldes dels stigning i bevillingen, men også en stigning i salg af varer og tjenesteydelser, hvilket især skyldes en højere entreindtægt.

Afskrivningerne er faldet, da museets investeringer i 2023 er mindre end afskrivningerne. Ligeledes er de finansielle omkostninger faldet.

Internt køb af varer og tjenesteydelser er steget, da udgifterne i forbindelse med tillægsbevillingen på 1,7 mio. kr. fra aktstykkemidler til energieffektivisering, jf. ovenfor, blev afregnet til Slots- og Kulturstyrelsen.

I budgettet for 2024 er indregnet forbrug af opsparede midler på 1,1 mio. kr. til ny udstilling. Da vi også forventer at bruge tilskudsmidler til opbygningen af udstillingen, er budgettet for andre driftsindtægter øget og ligeledes budgettet for andre ordinære driftsomkostninger

3.2.1 Resultatdisponering

TABEL 7. RESULTATDISPONERING AF ÅRETS OVERSKUD

1000 kr., løbende priser		R-2023
Note:	Disponeret til bortfald	0,0
	Disponeret til reserveret egenkapital	0,0
	Disponeret udbytte til statskassen	0,0
	Disponeret til overført overskud	-2.450,6

Kilde: SKS

3.2.2 Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter

Museet har ikke tilbageført hensættelser eller reguleret skøn for periodiseringsposter i 2023.

3.3 BALANCEN

I det følgende kommenteres balancen for Det Grønne Museum. Balancen viser formuen pr. 31. december 2023. Den samlede balance udgør 106,97 mio. kr. pr. 31. december 2023 mod 109,80 mio. kr. pr. 31. december 2022.

TABEL 8. BALANCEN

Aktiver 1000 kr. Note:	<i>R-2022</i>	<i>R-2023</i>	Passi- ver Note:	<i>R-2022</i>	<i>R-2023</i>
Anlægsaktiver:			Egenkapital		
1 Immaterielle anlægsaktiver			Reguleret egenkapital (startka- pital)	388,0	388,0
Færdiggjorte udviklingsprojekter	4,6	0,0	Opskrivninger	0,0	0,0
Erhvervede koncenssioner, pa- tenter, licenser m.v.	0,0	0,0	Reserveret egenkapital	0,0	0,0
Udviklingsprojekter under opfø- relse	0,0	0,0	Bortfald og kontoændringer	0,0	0,0
Immaterielle anlægsaktiver i alt	4,6	0,0	Udbytte til staten	0,0	0,0
2 Materielle anlægsaktiver			Overført overskud	3.678,7	1.228,1
Grunde, arealer og bygninger	82.820,0	80.118,5	Egenkapital i alt	4.066,7	1.616,1
Infrastruktur	0,0	0,0	3 Hensatte forpligtelser	370,0	453,0
Transportmateriel	79,2	111,2	<i>Langfristede gældsposter</i>		
Produktionsanlæg og maskiner	1.200,4	1.027,7	FF4 Langfristet gæld	81.015,1	78.495,1
Inventar og IT-udstyr	0,0	52,0	Donationer	3.733,9	3.452,1
Igangværende arbejder for egen regning	0,0	68,8	Prioritets gæld	0,0	0,0
Materielle anlægsaktiver i alt	84.099,6	81.378,1	Anden langfristet gæld	0,0	0,0
Statsforskrivning	388,0	388,0	Langfristet gæld i alt	84.749,0	81.947,2
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Finansielle anlægsaktiver i alt	388,0	388,0	Leverandører af vare og tjene- steydelser	2.431,5	5.334,9
Anlægsaktiver i alt	84.492,2	81.766,1	Anden kortfristet gæld	502,7	547,3
Omsætningsaktiver			Skyldige feriepenge	696,4	697,9
Varebeholdning	229,1	264,5	Igangværende arbejder for fremmed regning, forpligtelser	16.722,2	16.091,7
Tilgodehavender	17.697,4	15.251,0	Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	263,1	279,4
Periodeafgrænsningsposter	80,0	65,5	Kortfristet gæld i alt	20.615,9	22.951,2
Værdipapirer	0,0	0,0	Gældsforpligtelser i alt	105.364,9	104.898,4
Likvide beholdninger	0,0	0,0	Passiver i alt	109.801,6	106.967,4
FF5 Uforrentet konto	6.328,6	6.694,9			
FF7 Finansieringskonto	1.011,2	2.876,5			
Andre likvider	-36,9	48,9			
Likvide beholdninger i alt	7.302,9	9.620,3			
Omsætningsaktiver i alt	25.309,4	25.201,3			
Aktiver i alt	109.801,6	106.967,4			

Kilde: SKS

3.3.1 Aktiver

Både Immaterielle og Materielle anlægsaktiver i alt viser et fald, da de nye anlægsaktiver er mindre end årets afskrivninger.

Tilgodehavender er faldet da årets tilgang er mindre end årets afgang som vist i tabel 24 Udestående tilsagn.

Udviklingen i FF5 kontoen hænger sammen med udviklingen i den kortfristede gæld i 2022.

Udviklingen på FF7 kontoen skyldes, at vi fik en tillægsbevilling på 1,7 mio. kr. sidst på året, hvor den tilsvarende udgift først blev trukket banken i 2024.

3.3.2 Passiver

Da årets investeringer ikke har været så store falder den langfristede gæld FF4.

Gælden stemmer ikke overens med anlægsaktiverne og træk på lånerammen, da 4. kvartal først afregnes i det nye finansår.

3.4 EGENKAPITALFORKLARING

TABEL 9. EGENKAPITALFORKLARING

Note: 1000 kr., løbende priser	2022	2023
Egenkapital primo R-året	5.373,8	4.066,7
Startkapital primo	388,0	388,0
+Ændring i startkapital	0,0	0,0
Startkapital ultimo	388,0	388,0
Opskrivninger primo	0,0	0,0
+Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+Ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	4.985,8	3.678,7
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	-1.307,1	-2.450,7
- Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
- Udbytte til staten	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	3.678,7	1.228,0
Egenkapital ultimo	4.066,7	1.616,0

Kilde: SKS

Egenkapitalen er faldet med 2,5 mio. kr., hvilket svarer til årets underskud.

3.5 LIKVIDITET OG LÅNERAMME

TABEL 10. UDNYTTELSE AF LÅNERAMMEN

1000 kr., løbende priser	R-2023
Sum af imm. og mat. anlægsaktiver (undt. donationer) pr. 31. december 2023	77.926
Låneramme pr. 31. december 2023	111.000
Udnyttelsesgrad i procent	70,2%

Note: Donationer udgør 3.452,1 t. kr. Kilde: SKS

Lånerammen er ikke overskredet. Øvrige disponeringer er også overholdt i året.

3.6 OPFØLGNING PÅ LØNSUMSLOFT

TABEL 11. OPFØLGNING PÅ LØNSUMSLOFT

1000 kr., løbende priser	R-2023
Lønsumsloft FL	13.300,0
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	13.300,0
Lønforbrug under lønsumsloft	12.669,0
Difference (mindreforbrug)	631,0
Akkumuleret opsparing ultimo forrige år	16.538,8
Akkumuleret opsparing ultimo indeværende år	17.169,8

Kilde: SKS

De samlede personaleomkostninger for 2023 fremgår af resultatopgørelsen med 13.257 t. kr. Heraf er 588 t. kr. finansieret af eksterne tilskudsgivere og falder derfor uden for lønsumsloftet.

3.7 BEVILLINGSREGNSKABET

TABEL 12. BEVILLINGSREGNSKAB

Tabel 12. Bevillingsregnskab							
Hovedkonto	Navn	Bevillingstype	Mio kr.	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse Ultimo
Drift							
			Udgifter	40,2	31,7	8,5	
21.33.17	Det Grønne Museum	Driftsbevilling	Indtægter	-16,0	-5,0	-11,0	-1,2

Kilde: SKS

Museet havde i 2023 et underskud på 2,5 mio. kr. Underskuddet kan henføres til til-ladelsen til forbrug af opsparede midler og vedrører sammen med videreførselsbeløbet den øremærkede bevilling til ny signaturudstilling.

4. BILAG

4. BILAG

4.1 NOTER TIL RESULTATOPGØRELSE OG BALANCE

TABEL 13 – NOTE 1. IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

1000 kr., løbende priser			
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Primobeholdning	324,8	0,0	324,8
Opskrivning	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2023 (før afskr.)	324,8	0,0	324,8
Tilgang	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2023 (før afskr.)	324,8	0,0	324,8
Akk. afskrivninger	324,8	0,0	324,8
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2023	324,8	0,0	324,8
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2023	0,0	0,0	0,0
Årets afskrivninger	4,6	0,0	4,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	4,6	0,0	4,6
Afskrivningsperiode/år	5	2	

Udviklingsprojekter under opførelse	
Primosaldo pr. 1.1. 2023	0,0
Tilgang	0,0
Nedskrivninger	0,0
Afgang	0,0
Kostpris pr. 31.12.2023	0,0

TABEL 14 – NOTE 2. MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

1000 kr.	Grunde, arealer og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Primobeholdning	118.688,0	5.813,7	2.403,3	1.250,2	128.155,2
Opskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2023 (før afskr.)	118.688,0	5.813,7	2.403,3	1.250,2	128.155,2
Tilgang	0,0	0,0	94,9	54,7	149,6
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2023 (før afskr.)	118.688,0	5.813,7	2.498,2	1.304,9	128.304,8
Akk. afskrivninger	38.569,6	4.656,2	2.387,0	1.252,9	46.865,7
Akk. nedskrivninger	0,0	129,8	0,0	0,0	129,8
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2023	38.569,6	4.786,0	2.387,0	1.252,9	46.995,5
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2023	80.118,5	1.027,7	111,2	52,0	81.309,4
Årets afskrivninger	2.701,6	127,3	62,9	2,7	2.894,5
Årets nedskrivninger	0,0	45,3	0,0	0,0	45,3
Årets af- og nedskrivninger	2.701,6	172,6	62,9	2,7	2.939,8
Afskrivningsperiode/år	20-50	8	8	3	

	I gang-værende arbejder for egen regning
Primosaldo pr. 01.01.2023	0,0
Tilgang	68,8
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	0,0
Kostpris pr. 31.12.2023	68,8

Museets dyrehold er indregnet i Materielle anlægsaktiver under Produktionsanlæg og maskiner. Dyreholdet har dels udstillingsmæssigt formål, dels indgår det i bevaringen af gamle husdyrracer. Med henblik på at opretholde en stabil bestand foretages der i årets løb både salg og i mindre omfang også køb af dyr.

Salg og køb indregnes i resultatopgørelsen som indtægter og omkostninger, og for at modvirke den resultatmæssige effekt af udsving i bestanden, som dette bevirker, reguleres dyreholdets værdi på grundlag af en årlig beholdningsopgørelse. I 2023 er denne regulering indregnet som en nedskrivning på 45,3 t.kr. til anlægsaktivet.

Årets afskrivninger stemmer ikke med resultatopgørelsen, hvilket skyldes donationer, der er medregnet på resultatopgørelsen men ikke her.

TABEL 14A – NOTE 3. HENSATTE FORPLIGTELSE

1000 kr.	
Hensat i 2023 til	Beløb
Åremål	83,0
Hensættelser i alt	83,0

4.2 INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED

TABEL 15 – SAMMENFATNING AF ELEMENTER I INDTÆGTSDÆKKET

Ikke relevant for Det Grønne Museum.

TABEL 16 OVERSIGT OVER AKKUMULERET RESULTAT FOR INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED

Ikke relevant for Det Grønne Museum.

4.3 FÆLLESSTATSLIGE YDELSER MV.

Ikke relevant for Kulturministeriets institutioner.

4.4 GEBYRFINANSIERET VIRKSOMHED

TABEL 17 – OVERSIGT OVER GEBYRORDNINGER MED ADMINISTRATIVT FASTSAT TAKST

Ikke relevant for Det Grønne Museum

TABEL 18: OVERSIGT OVER GEBYRORDNINGER MED LOVBESTEMT TAKST

Ikke relevant for Det Grønne Museum

4.5 TILSKUDSFINANSIERET VIRKSOMHED

TABEL 19 – OVERSIGT OVER TILSKUDSFINANSIERED E AKTIVITETER (UNDERKONTO 97)

Løbende priser, 1000 kr.	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Medfinansiering	Årets udgifter	Årets resultat	Overskud til videreførelse
Gartnerimuseet,	491	0	0	350	141	141
Telt, <i>ELRO Fonden</i>	100	0	0	100	0	0
Mink, dokumentation, <i>Kopenhagen Fur</i>	230	0	0	6	224	224
Signaturudstilling, <i>A.P.Møllers Fond, Garveriforeningen, Augustinusfonden, Dr. Margrethes og Pr. Henriks Fond</i>	13.442	0	2.890	2.890	13.442	13.442
Hippomobil, <i>Ole Kirks Fond</i>	23	0	0	23	0	0
Publikumsfr. aktiviteter, <i>SLKS</i>	29	0	0	29	0	0
Landbrugets Historie, <i>Landbrugets Kulturfond, Løvenholm Fonden, Farumgaard Fonden, Plan Danmark, Fællesfonden</i>	109	32	0	141	0	0
Bogprojekt, <i>15. juni Fonden, DJS Vennef., Skovhist. Selskab, Vemmetofte Kloster, Hiemstj. St., Max Fodgaard Fonden, Albion Fonden</i>	466	0	0	47	419	419
Spis dig igennem historien, <i>Norddjurs kommune</i>	22	0	0	22	0	0
Mink, Udstilling, <i>Kopenhagen Fur</i>	1.702	0	0	0	1.702	1.702
DGM Viden, <i>Det kgl. Danske Husholdningsselskab</i>	0	211	0	181	30	30
Biavlsforskning og formidling; <i>SDE</i>	100	0	0	0	100	100
Handicaprådet tilgængelighedspulje, <i>Norddjurs kommune</i>	0	26	0	0	26	26
Skovhistorisk møde, <i>Heilmanns Fond</i>	10	0	0	0	10	10
I alt	16.722	269	2.890	3.789	16.092	16.092

Note: Afvigelser mellem summen af de tilskudsfinansierede aktiviteter og i alt skyldes afrunding

TABEL 19A – OVERSIGT OVER TILSKUDSFINANSIERET FORSKNINGSVIRKSOMHED (UNDERKONTO 95)

Ikke relevant for Det Grønne Museum.

4.6 FORELAGTE INVESTERINGER

TABEL 20.: OVERSIGT OVER AFSLUTTEDE PROJEKTER, MIO. KR.

Museet har ingen afsluttede anlægsprojekter i 2023.

TABEL 21.: OVERSIGT OVER IGANGVÆRENDE ANLÆGSPROJEKTER, MIO. KR.

Museet har ingen forelagte igangværende projekter i 2023.

4.7 IT-OMKOSTNINGER

TABEL 22: IT-OMKOSTNINGER, MIO. KR.

Sammensætning	1000 kr.
Interne personaleomkostninger til it (it-drift/-vedligehold/-udvikling)	0,0
It-systemdrift	0,0
It-vedligehold	83,3
It-udviklingsomkostninger	0,0
Udgifter til it-varer til forbrug	27,5
i alt	110,9

4.8 SUPPLERENDE BILAG

TABEL 23: TILSKUDSREGNSKAB

Ikke relevant

TABEL 24.: UDESTÅENDE TILSAGN

Hovedkonto				
1000 kr.	Primo-beholdning	Tilgang i året	Afgang i året	Ultimo-beholdning
21.33.17	16.676	269	-2.994	13.951

TABEL 25: AFRAPPORTERING PÅ NØGLETAL FOR FORVALTNINGSOPGAVER

Ikke relevant